

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1681/25
7.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парничном поступку тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Олгица Батић, адвокат из Београда, ул. Призренска бр. 13/4, против туженог Града Београда, чији је законски заступник Градско правобранилаштво Града Београда, ул. Тиршова бр. 3 и туженог ЈКП “Београд-пут” са седиштем у Београду, ул. Драгослава Срејовића бр. 8-а, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог Града Београда изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 27983/19 од 25.9.2024. године, у седници већа одржаној дана 7.5.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба туженог Града Београда и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 27983/19 од 25.9.2024. године у ставу првом и петом изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог Града Београда за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље, па је обавезан тужени Град Београд да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете исплати укупан износ од 700.000,00 динара и то: на име претрпљених физичких болова износ од 250.000,00 динара, на име страха износ од 100.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 350.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 25.9.2024. године до исплате. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиље, у делу којим је тражила да суд обавезе тужени Град Београд да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете исплати преко укупног износа од 700.000,00 динара, досуђеног у ставу првом изреке пресуде и то: на име претрпљених физичких болова износ од још 150.000,00 динара, преко досуђеног износа од 250.000,00 динара, а до траженог износа од 400.000,00 динара, на име страха износ од још 50.000,00 динара, преко досуђеног износа од 100.000,00 динара, а до траженог износа од 150.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од још 100.000,00 динара, преко досуђеног износа од 350.000,00 динара, а до траженог износа

од 450.000,00 динара, на име будућих физичких болова износ од 200.000,00 динара и на име наружености износ од 200.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 17.12.2018. године до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев тужиле у делу којим је тражила да суд обавезе тужени Град Београд да тужили на укупан износ од 700.000,00 динара, досуђен ставом један изреке пресуде, исплати законску затезну камату за период почев од 17.12.2018. године до 25.09.2024. године, као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле у делу којим је тражила да суд обавезе тужени ЈКП “Београд-пут”, да тужили на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од 1.400.000,00 динара и то: на име претрпљених физичких болова износ од 400.000,00 динара, на име страха износ од 150.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 450.000,00 динара, на име будућих физичких болова износ од 200.000,00 динара, на име наружености износ од 200.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 17.12.2018. године до исплате, као неоснован. Ставом петим изреке обавезан је тужени Град Београд да тужили надокнади трошкове парничног поступка у износу од 268.800,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени Град Београд, побијајући је из свих законом прописаних разлога, у ставу првом и петом изреке. Трошкове другостепеног поступка је тражио и определио.

Тужиле је благовремено одговорила на жалбу. Трошкове другостепеног поступка није тражила.

Испитујући правилност побијаног дела првостепене пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку-ЗПП-а (“Службени гласник РС” број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-др.закон), Апелациони суд је оценио да је жалба туженог Града Београда неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Изрека првостепене пресуде је јасна, разумљива и не противречи сама себи и разлозима пресуде, као ни доказима који се налазе у спису и садржи јасне, потпуне и довољне разлоге о свим битним чињеницама, тако да се њена законитост и правилност са сигурношћу може испитати, па не стоје наводи из жалбе туженог Града Београда којима се указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле је дана 17.12.2018. године на редовном путу од свог стана до радног места, а тада је била стално запослено лице и радила на радном месту васпитача у РЈ ..., нешто после 9,00 часова ујутру, пала на раскрсници улице Прибојске и Веље Миљковића, услед леда на коловозу, на пешачком прелазу, иако је том приликом носила чизме са шаром на ђону, те јој је у Амбуланти за хитна ортопедска трауматолошка стања констатован прелом десне ноге и то на два места, тј. двострука фрактура прелома потколенице и прелома скочног зглоба, због чега јој је стављен гипс, наређено строго мировање, елевација ноге, ход на штакама и то без ослонаца на стопало уз прописане лекове. Тужиле је од момента повређивања била на боловању, па како ни након продужења боловања није осећала бољитак свог

здравственог стања, била принуђена да оде у проверемену пензију. Из налаза и мишљења судског вештака ортопедске хирургије и трауматологије Милана Стајића од 02.12.2022. године и његових писмених и усмених изјашњења, утврђено је да је тужиља критичном приликом задобила телесне повреде-прелом врата и спољашњег maleolusa десне лишњаче, да се такве повреде квалификују као тешка телесна повреда, те да је од тренутка повређивања, па у наредних 6 сати тужиља трпела болове јаког интензитета, те након тога болове средњег интензитета у временском периоду од 2 месеца, а након тога болови су прешли у болове слабог интензитета и трајали су наредних 3 месеца. Проценат умањења животне активности код тужиље са ортопедско-трауматолошке стране на дан прегледа износи 10%, а огледа се у свим активностима где се активно и пасивно користи десни доњи екстремитет, тј. десна потколеница, а то су свакодневне дневне активности, рад у домаћинству, при рекреативним активностима, тј. активностима које су везане за дизање и ношење терета, активностима везаним за дуже стајање и ходање, као и активностима и животу у лошим микроклиматским условима, при чему код тужиље постоји и наруженост лаког степена, имајући у виду оток у пределу спољашњег maleolusa. Надаље, из налаза и мишљења судског вештака за област неуропсихијатрије Весне Бућан од 23.3.2023. године и њених писмених и усмених изјашњења, утврђено је да је тужиља након предметног пада и повређивања доживела стање потпуног шока и препаста услед околности повређивања, тако да је услед нарушеног телесног интегритета у периоду од 4-5 минута преживљавала примарни страх јаког интензитета, да је током периода мировања, отежаног кретања уз коришћење штака, а без могућности ослањања на повређену ногу, као и трпљење своје беспомоћности, када је за бројне личне потребе зависила од помоћи укућана, тужиља испољавала узнемирење због неизвесности за даљи ток и исход лечења, тако да је током периода од једног месеца проживљавала секундарни страх умереног интензитета, а да је секундарни страх блажег интензитета проживљавала током периода од око 4 месеца, те да проценат умањења животне активности код тужиље са психијатријске стране износи 4%. Из конзилијарног мишљења наведених судских вештака од 23.03.2023. године утврђено је да укупно умањење животне активности код тужиље износи 12%.

Имајући у виду напред утврђено чињенично стање, првостепени суд је применом одредбе члана 155, 172 став 1, 184, 185, 189, 200 и 203 Закона о облигационим односима, те одредбама члана 20, 24, 26 Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС" бр. 129/07, 83/14), члана 8 Закона о главном граду ("Сл.гласник РС" бр. 129/07, 83/14), члана 2 и 3 Закона о комуналним делатностима ("Сл. гласник РС" бр. 88/11 и 46/14), члана 26 став 1 тачка 12 Статута Града Београда ("Службени лист града Београда" бр. 39/08, 6/10 и 23/13), чланова 8, 5, 16 и 17 Одлуке о улицама, локалним и некатегорисаним путевима ("Сл.лист града Београда бр. 3/01, 15/05 и 29/07) као и члана 33 став 1 тачка 3 Одлуке о комуналном реду ("Сл.лист града Београда бр. 10/21...60/19) те Одлуке о промени оснивачког акта Јавног комуналног предузећа "Градска чистоћа" ("Сл. Лист града Београда" бр. 52/12...82/14), а након што је оценио основаним приговор пасивне легитимације туженог ЈКП "Београд-пут", донео одлуку као у ставу првом изреке побијане пресуде. Наиме, првостепени суд је оценио неоснованим истакнути приговор пасивне легитимације туженог Града Београда, јер одговорност туженог града Београда у конкретном случају произлази из одредби Статута Града Београда, Закона о локалној самоуправи, Закона о главном граду, Закона о комуналним делатностима, а околност да је Град Београд послове

поверио другом правном лицу, не значи да се тужени Град Београд самим тим ослободио законске обавезе која је напред утврђена, те овде тужени град Београд одговара увек и за избор лица којима је вршење поменутих послова поверио, посебно у случају да то лице не обавља поменуте послове адекватно.

Имајући у виду наведено, тужени Град Београд сноси одговорност за накнаду штете коју је тужила претрпела у смислу одредбе члана 154 и 155 ЗОО-а, будући да се тужилин пад догодио на раскрсници Прибојске улице и ул. Веље Миљковића, односно на пешачком прелазу који се налази у ул. Веље Миљковића, те је тужени Град Београд био дужан да у складу са цитираним одредбама Статута Града Београда, Закона о локалној самоуправи, Закона о главном граду и Закона о комуналним делатностима редовно одржава улице у оквиру Града Београда, па како постојање леда испод неочишћеног снега на предметном пешачком прелазу на који је тужила пала доказује да ти послови нису адекватно обављени, то је Град Београд одговоран за штету, с обзиром на то да је као јединица локалне самоуправе, дужан да врши надзор над радом вршилаца комуналне делатности. Одлучујући о висини накнаде штете првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев тужиле и оценио да тужили припада накнада нематеријалне штете за претрпљене физичке болове у износу од 250.000,00 динара, за претрпљени страх у износ од 100.000,00 динара и у погледу умањења општеживотне активности од 12% у укупном износу од 350.000,00 динара, због чега је донео одлуку као у ставу првом изреке.

Све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева тужиле, првостепени суд је потпуно и правилно утврдио изведеним доказима, које је правилно оценио применом одредбе чл.8 ЗПП-а. Разлоге које је за свој чињенично-правни закључак дао првостепени суд, у свему, као правилне и аргументоване, прихвата и овај суд, те пресуду детаљно не образлаже на основу овлашћења из члана 396 став 2 ЗПП-а.

Наиме, без утицаја су на другачију одлуку овог суда наводи жалбе туженог којима указује да је тужила поднеском од 18.2.2020. године преиначила тужбени захтев, тако што је навела да је дана 17.12.2018. године нешто после 9 часова ујутру пала на раскрсници улица Прибојске и Веље Миљковића, услед леда на коловозу, којем преиначењу се тужени противио, јер је мењање једне речи из тужбе и то тротоар за коловоз, променила место настанка штете па самим тим и чињенични опис. Наиме, одредбом члана 200 став 3 ЗПП-а прописано је да тужба није преиначена ако је тужилац променио правни основ тужбеног захтева, ако је смањио тужбени захтев или ако је променио, допунио или исправио поједине наводе тако да услед тога тужбени захтев није промењен.

Дакле, и по оцени овог суда, тужила поднеском од 18.2.2020. године није учинила преиначење тужбе у смислу члана 200 став 1 ЗПП-а, већ исправила очигледну грешку у погледу навода да је пала на раскрсници услед леда на тротоару, уместо леда на коловозу, чиме тужбени захтев није промењен, па у конкретном случају није било места доношењу решења о преиначењу тужбе, због чега се тужени тужбеном захтеву није ни могао противити сходно одреди члана 200 став 3 ЗПП-а.

Тужени Град Београд неосновано оспорава закључак првостепеног суда да се догађај није десио на начин утврђен као у првостепеној пресуди, с обзиром на то да тужени, на коме је био терет доказивања у смислу одредаба чл. 228, 229 и 231 ЗПП-а, чињенице које би ишле у прилог оспоравања тужбеног захтева није доказао, па се овим наводом правилност донете одлуке не доводи у сумњу. С друге стране, правилно је у побијаној одлуци изведен закључак о томе да се штетни догађај десио на начин описан у тужби, коју је тужила уредила поднеском од 18.2.2020. године и то падом на раскрсници улица Прибојске и Веље Миљковића, услед леда на коловозу, на пешачком прелазу, имајући у виду исказ тужиле, те достављени извештај о повреди на раду, у којем је у тачки 26 у погледу назива места са адресом где се повреда догодила наведено улица Прибојска у Београду, док је у тачки 36 констатовано да је повреда десне ноге настала приликом пада на нерашчишћеној улици, што несумњиво упућује на закључак да је тужила критичном приликом пала услед леда који се налазио на коловозу.

Првостепени суд је, супротно жалбеним наводима туженог Града Београда правилно оценио као неоснован истакнути приговор недостатка пасивне легитимације туженог Града Београда.

Неосновано се наводима жалбе туженог указује на непостојање основа одговорности туженог града Београда за штету, указујући на члан 36 Одлуке о комуналном реду, којом је прописано да су за уклањање снега и леда са тротоара ширине до 5м који се налази испред зграде, односно грађевинске парцеле, испред пословних зграда и пословних простора, испред стамбено-пословних зграда, испред објекта у изградњи, испред и око неизграђеног грађевинског земљишта, одговорна правна и физичка лица кој користе те непокретности као закупци или као непосредни држаоци непокретности, с обзиром на то да одговорност туженог града Београда у конкретном случају произилази из одредаба Одлуке о комуналном реду.

Наиме, одредбом члана 26 став 1 тачка 2 Статута Града Београда (“ Сл. Лист града Београда” бр. 39/2008, 6/2010 и 23/2013) прописано је да осим надлежности из члана 25. овог статута, град, преко својих органа, у складу са законом уређује и обезбеђује обављање послова који се односе на изградњу, реконструкцију, одржавање и управљање општинским путевима и улицама у насељу, као и државним путевима, осим аутопута и оснива јавно предузеће за обављање делатности управљања државним и општинским путевима и улицама који су у надлежности града.

Чланом 8 став 1 Закона о главном главном граду (“Службеном гласнику РС”, бр. 129/2007, 83/2014 - други закон, 101/2016- други закон), прописано је да град Београд врши надлежности општине и града, утврђене Уставом и законом, док је ставом 2 прописано да поред надлежности из става 1. овог члана град Београд, на својој територији, у складу са законом: уређује и обезбеђује обављање послова који се односе на изградњу, реконструкцију, одржавање и управљање општинским и некатегорисаним путевима, улицама, као и државним путевима, осим аутопута и оснива јавно предузеће за обављање делатности управљања државним путевима који су у надлежности града Београда.

Одредбом члана 33 став 1 тачка 3 Одлуке о комуналном реду ("Службени лист града Београда" бр. 10/2011, 60/2012, 51/2014, 92/2014, 2/2015, 11/2015, 61/2015, 75/2016, 19/2017, 50/2018, 92/2018) прописано је да је за уклањање снега и леда са површина јавне намене и површина у јавном коришћењу, у складу са одредбама ове одлуке, одговорно јавно комунално предузеће које је основао град за обављање делатности одржавања чистоће - за уклањање снега и леда са пешачких зона, зона успореног саобраћаја, пешачких прелаза и пасарела, јавних степеништа, тротоара ширих од 5m, тротоара испред пешачких прелаза и подземних пролаза и уличних сливника, на подручју градских општина Вождовац, Врачар, Звездара, Земун, Нови Београд, Палилула, Раковица, Савски венац, Стари град и Чукарица. Чланом 60 став 1 исте Одлуке прописано је да надзор над спровођењем ове одлуке врши организациона јединица Градске управе града Београда надлежна за комуналне послове.

Полазећи од цитираних императивних прописа, правилно је првостепени суд оценио као неоснован приговор недостатка пасивне легитимације туженог Града Београда, имајући у виду да је управо организациона јединица Града Београда надлежна да врши надзор над спровођењем Одлуке о комуналном реду, на раскрсници улица Прибојске и Веље Миљковић, које се налазе на општини Палилула, где је тужилца пала на пешачком прелазу услед леда на коловозу, па су неосновани жалбени наводи туженог Града Београда у погледу непостојања материјалноправног односа према предмету спора. Ово стога што одговорност туженог Града Београда произилази како из одредаба Статута Града Београда, Одлуке о комуналном реду, тако и одредбе члана 184 Закона о облигационим односима, при чему чињеница да је тужени Град Београд поверио вршење комуналних делатности другим предузећима, не ослобађа туженог одговорности неадекватног вршење означених послова, имајући у виду да је тужени Град Београд дужан да врши надзор и контролу рада основаних предузећа из чега произилази одговорност Града Београда у конкретном случају.

Неосновани су и жалбени наводи у погледу доприноса тужилце настанку штетне последице, јер је током поступка из исказа тужилце утврђено да је тужилца критичном приликом носила чизме са шаром на ђону, дакле адекватну обућу за зимски период, упркос чему је пала, а код чињенице да је обавеза туженог била да спроведе све потребне мере одржавања коловоза, па је правилан закључак првостепеног суда да у конкретном случају нема доприноса тужилце настанку штете. Осим тога, тужени нису доказали евентуални допринос тужилце висини штете, услед чињенице да се лекару јавила поподне а да се штетни догађај десио преподне, како то правилно закључује првостепени суд, нити су на наведену околност предлагали доказе.

Без утицаја су и жалбени наводи којима се оспорава налаз и мишљење судских вештака Милана Стајића и Весне Бућан, којима се указује да чињенице страха и бола код тужилце нису адекватно утврђене, уз образложење да првостепени суд није имао у виду примедбе изнете од стране туженог ЈКП "Београд-пут"-а, преко вештака Ђорђа Алимпијевића, с обзиром на то да се судски вештак Милан Стајић на рочишту одржаном дана 24.1.2024. године у складу са правилима струке, детаљно изјаснио на примедбе туженог ЈКП "Београд-пут", изнете преко вештака Ђорђа Алимпијевића, као и судски вештак Весна Бућан, након чега тужени нису имали других доказних предлога нити предложили ново вештачење на рочишту на коме је главна расправа закључена, па ове примедбе не може са успехом истицати ни у жалби.

Имајући у виду изложено, без утицаја су на другачију одлуку суда жалбени наводи туженог Града Београда у погледу висине досуђене накнаде штете, јер су исти одмерени правилном применом одредбе члана 200 ЗОО-а.

Како је тужила услед повређивања дана 17.12.2018. године трпела физичке болове јаког, средњег и слабог интензитета, те примарни страх јаког интензитета као и секундарни страх умереног и блажег интензитета, те душевне болове услед умањења опште животне активности у проценту од 12%, то јој припада правична новчана накнада на име нематеријалне штете, коју је тужени Град Београд дужан да јој исплати, а који одговара по основу одговорности у вези са вршењем послова од општег интереса. Правилно је првостепени суд, приликом одмеравања правичне новчане накнаде нематеријалне штете у време пресуђења, имајући у виду интензитет и трајање претрпљених физичких болова и страха, као и душевних болова због умањења опште животне активности, те све остале околности случаја, оценио да правична новчана накнада за претрпљене физичке болове представља износ од 250.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 100.000,00 динара, за душевне болове услед умањења опште животне активности износ од 350.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана пресуђења 25.9.2024. године у складу са одредбом члана 277 ЗОО-а, те донео одлуку као у ставу првом изреке ожалбене пресуде, коју одлуку као правилну и на закону засновану прихвата и овај суд, као другостепени.

Неосновано се наводима жалбе туженог Града Београда указује да се тужила повредила на раду и да је једино своје право могла остварити према послодавцу, јер само постојање радно-правног односа, без остварене узрочности између делатности послодавца и настале штете није основ за одговорност послодавца. Дакле, како је узрок настале штету у конкретном случају лед на коловозу, којим се тужила кретала на свом редовном путу од куће до посла, а што не би био узрок штете да је исти уколоњен, а при чињеници да је тужени Град Београд поверио вршење комуналних делатности другим предузећима, што га не ослобађа одговорности неадекватног вршење означених послова, то је у конкретном случају предметна штета у узрочно-последичној вези са неодржавањем коловоза на раскрсници улице Прибојске и Веље Миљковића, за коју штету је одговоран тужени град Београд.

Нису основани ни жалбени наводи туженог Града Београда којима напада слободну оцену доказа првостепеног суда. Наиме, првостепени суд је правилно применио одредбу члана 8 ЗПП-а, којом је прописано да суд по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка одлучује које ће чињенице узети као доказане. Овом одредбом установљено је начело слободне оцене доказа које подразумева одсуство законом утврђених правила о избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази и суду препуштено да изврши њихову савесну и брижљиву оцену и да према специфичностима конкретног случаја и резултатима конкретног истраживања, слободно и без формалних ограничења цени изведене доказе и формира своје уверење о доказаним, односно недоказаним чињеницама. Слободна оцена доказа подразумева и слободно одлучивање суда које ће доказе извести ради утврђивања битних чињеница, а имајући у виду доказне предлоге парничних странака.

Стога на правилност побијане одлуке нису од утицаја жалбени наводи туженог града Београда у погледу слободне оцене доказа првостепеног суда, оцене исказа тужиље и сведока ББ којима је првостепени суд поклонио веру као искренима, животнима, међусобно сагласнима и уверљивима, те сагласним свим писаним доказима.

Апелациони суд је ценио и остале наводе жалбе туженог Града Београда, али их посебно не образлаже применом овлашћења из члана 396 став 1 ЗПП, имајући у виду да нису од утицаја на доношење другачије, за жалиоца повољније, одлуке у овој правој ствари.

Како се ни осталим наводима жалбе туженог Града Београда не доводи у сумњу правилност и законитост става првог изреке ожалбене пресуде, Апелациони суд је одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде, применом одредбе члана 390 Закона о парничном поступку.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка која је донета применом одредаба члана 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку, сходно успеху у спору, па је потврђено и решење садржано у ставу петом изреке побијане пресуде применом одредбе члана 401 тачка 2 ЗПП-а.

Како тужени Град Београд није успео у другостепеном поступку донета је одлука као у ставу другом изреке ове пресуде, применом одредбе члана 165 у вези са чланом 153 ЗПП.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић